

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **Z. N. K.**, zastoupená Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou, sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2016, č. j. OAM-139/ZA-ZA11-P10-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 Az 51/2016 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Lilianě Křístkové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně, státní příslušnice Kyrgyzské republiky, požádala o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 15. 2. 2016. Jako důvody své žádosti uvedla strach z vyhrožování ze strany muže, kterého si měla v Kyrgyzstánu vzít za manžela na základě domluveného sňatku rodiči žalobkyně. Odmítnutý muž je součástí vlivné rodiny a pracuje u ozbrojených složek, u policie. Sňatek byl domluven jejími rodiči, v květnu 2015 jí odmítnutý muž začal vyhrožovat, že pokud nebude s ním, tak nebude s nikým. Žalobkyně utekla a vzala si proti vůli rodičů jiného muže. Podle tvrzení žalobkyně je po útěku od rodičů začal odmítnutý muž usilovně hledat, používal k tomu asi své kontakty na policii, tuto informaci měla od svých známých. Ona s manželem pak žili po dobu několika měsíců na území Kyrgyzské republiky, odmítnutý muž jí volal v srpnu 2015, řekl, že nedovolí, aby žili v klidu. Na policii se neobrátila z toho důvodu, že ten muž pracuje na policii a je z vlivné rodiny. V prosinci 2015 se s manželem přesunuli do České republiky, kde se

žalobkyni dne X narodil syn. Manžel žalobkyně pobývá na území České republiky na základě povoleného trvalého pobytu. Rodinný život nerealizuje v Kyrgyzstánu, protože má obavy, že odmítnutý muž by mohl jejímu manželovi způsobit potíže, mohl by být z něčeho obviněn a jít do vězení.

[2] Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 7. 2016, č. j. OAM-139/ZA-ZA11-P10-2016, (dále „napadené rozhodnutí“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se neuděluje.

[3] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 Az 51/2016 - 46, (dále „napadený rozsudek“), žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Městský soud měl ve shodě se žalovaným za to, že žalobkyní tvrzené potíže nedosahovaly intenzity pronásledování a tedy naplnění důvodu pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Soud v souvislosti s tvrzením žalobkyně, že má strach z vyhrožování od soukromé osoby – odmítnutého muže, konstatoval, že vzhledem k tomu, že žalobkyně zjevně nepožádala o ochranu kyrgyzské státní orgány, nemůže účinně žádat o ochranu orgány České republiky. Napadené rozhodnutí bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, který má oporu ve spise.

[4] Ve vztahu k otázce humanitárního azylu soud nezjistil, že by žalovaný v rámci správního uvážení porušil zákaz libovůle, popř. nedodržel příslušné předpisy. Žalovaný se zabýval i možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a neshledal, že by žalobkyni v případě návratu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobkyně se obává pomsty odmítnutého muže ve formě potíží či vykonstruovaného uvěznění svého současného manžela. Obavy vůči své osobě v tomto směru žalobkyně nevyjádřila a ani z obsahu spisu nevyplývalo během téměř půlročního pobytu žadatelky na území Kyrgyzské republiky žádné konkrétní závažné jednání směrem k osobě žalobkyně, kromě jedné telefonické slovní výhrůžky odmítnutého muže. Žalobkyně taktéž uvedla, že v zemi původu neměla žádné potíže se státními orgány ani jinými subjekty. Městský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že v daném případě nebyly zjištěny žádné věrohodné informace, z nichž by vyplývalo, že by žalobkyni reálně a bezprostředně po návratu do vlasti hrozilo nebezpečí vážné újmy.

I. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatelky se městský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci dle § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 14, § 17 odst. 2 a § 53a odst. 4 zákona o azylu. Ze strany žalovaného nebyla doložena správnost a zákonnost jeho postupu. Odůvodnění neudělení doplňkové ochrany postrádá přesvědčivost. Výpověď stěžovatelky je konsistentní, s logickou návazností, v průběhu řízení svá tvrzení dostatečně doložila. Návrat stěžovatelky do vlasti nebyl možný bez nebezpečí pro její osobu. Podle stěžovatelky jsou naplněny důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu, právě nemožnost

pokračování

odpovídajícím způsobem zajistit stěžovatelce ochranu před pronásledováním ze strany třetích osob jsou důvody předpokládané tímto ustanovením. Nelze jí klást za vinu, že neučinila aktivní kroky k ochraně svých práv, neboť vnitrostátní orgány neposkytují dostatečnou záruku spravedlivého procesu.

[6] Stěžovatelka má dále za to, že v jejím případě jsou naplněny zvláště závažné okolnosti, které lze podřadit pod institut humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka žije v České republice dlouhou dobu, má zde rodinné vazby, mluví česky a je zcela integrována do české společnosti. Tato okolnost měla vést k udělení azylu z humanitárního důvodu. Městský soud se nezabýval řádně tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce. Smyslem zákona o azylu je posoudit každou situaci individuálně. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na správnosti svého rozhodnutí, žalovaný při aplikaci institutu humanitárního azylu nevybočil z mezí stanovených judikaturou. Neudělení doplňkové ochrany považuje za dostatečně a přesvědčivě zdůvodněné. Napadené rozhodnutí je zákonné resp. přijaté zákonným procesním postupem. Obavou z pronásledování ze strany třetích osob či humanitárním azylem se Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval v řadě svých rozhodnutí. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatelky ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39; všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[9] Nejvyšší správní soud především uvádí, že § 17 odst. 2 (důvody odnětí a zánik azylu nebo doplňkové ochrany) a § 53a odst. 4 zákona o azylu (práva a povinnosti osob požívajících doplňkovou ochranu) se zjevně nevztahují na případ stěžovatelky, napadené rozhodnutí tak nemohlo být vydáno v rozporu s těmito ustanoveními.

[10] Stěžovatelka má za to, že z důvodu nemožnosti zajistit jí ochranu před pronásledováním ze strany třetích osob splňuje podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu. Otázkou pronásledování soukromými osobami se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již zabýval (srov. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, nebo usnesení ze dne 9. 1. 2019, č. j. 2 Azs 211/2018 - 037, a zde citovaná rozhodnutí). Ochrana před nestátními původci pronásledování či vážné újmy musí být účinná, pokud tomu tak není, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, nebo ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008 - 101). Nejvyšší správní soud odkazuje na napadené

rozhodnutí, v němž žalovaný poukázal na to, že stěžovatelka nesdělila žádné potíže ve vztahu k své osobě, vyjádřila obavu z potíží, které by mohl mít její současný manžel, který však o udělení mezinárodní ochrany nepožádal. Z obsahu spisu podle žalovaného nevyplynulo během téměř půlročního pobytu žadatelky na území Kyrgyzské republiky s manželem žádné konkrétní jednání směřem k osobě stěžovatelky vyjma jedné telefonické výhrůžky odmítnutého muže (řekl, že nedovolí, aby žili v klidu). Námitka nemožnosti zajistit ochranu před třetími osobami z důvodu, že vnitrostátní orgány neposkytují dostatečnou záruku spravedlivého procesu, tak nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

[11] Stěžovatelka dále namítá, že odůvodnění neudělení doplňkové ochrany postrádá přesvědčivost. Tuto námitku blíže nerozvedla a Nejvyšší správní soud proto stručně odkazuje na vypořádání se s otázkou možnosti udělení doplňkové ochrany na s. 6-7 napadeného rozhodnutí a následně městským soudem na s. 6-7 napadeného rozsudku.

[12] K námitce týkající se posouzení otázky udělení azylu z humanitárních důvodů lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48) z níž vyplývá, že smyslem institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, kdy sice není možné udělit žadateli azyl podle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale přesto by bylo v daném případě „nehumánní“ azyl neposkytnout. Při tomto rozhodování má správní orgán velmi široký prostor pro správní uvážení, přičemž je limitován pouze zákazem libovůle, který plyne pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Žalovaný se zabýval otázkou humanitárního azylu na základě individuální situace stěžovatelky, posoudil její zdravotní stav a nenalezl ani další skutečnosti, na základě nichž by měl dojít k závěru, že je stěžovatelce nutné udělit humanitární azyl. Posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu, městský soud se námitkou neudělení humanitárního azylu zabýval v souladu s ustálenou judikaturou (bod 23 napadeného rozsudku), když konstatoval, že existence rodinných vazeb na území České republiky nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018 - 33).

IV. Závěr, náklady řízení

[13] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[15] Usnesením městského soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 2 Az 51/2016 - 22, byla žalobkyni ustanovena advokátka Mgr. Liliana Křístková, jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, písemné podání soudu, ve výši 3 100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za každý úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně doložila, že je plátkyní DPH. Odměna za zastupování se tedy zvyšuje o 714 Kč, činí celkem 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu